

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 5. Vtrum peccator teneatur statim co[n]fiteri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

ARTICVLVS III.

Vtrum omnes ad Confessionem teneantur?

16
Nondum
baptizati,
non tenentur
ad confessionem.

Respondeo & Dico Primò: Qui nondum sunt baptizati, non tenentur confiteri. Probat hoc Dominicus Soto, quia hi solum tenentur ad fident & ad baptismum. Sed hoc verum non est: nam etiam tenentur ad Eucharistiam, ita vt ante baptismum hanc obligationem habeant, quamuis eam non possint prestare, nisi post baptismum; vt supra dictum est q. 80. a. 11. dub. 1. num. 31. Vera ergo ratio est, quia peccata illorum non sunt materia huius Sacramenti. Solum autem obligamur ad hoc Sacramentum ratione materiae necessariae.

Tenentur
baptizati.

Dico Secundò, Baptizati omnes obligantur ad confessionem, qui post baptismum in aliquod peccatum mortiferum inciderunt, etiamsi hoc peccatum solum naturam posterius sit ipso baptismo; quale est, sacrilegium, quod committitur facta baptismi susceptione; vt supra dictum est q. 69. a. 10. dub. 2. num. 19.

ARTICVLVS IV.

Vtrum quis teneatur confiteri peccatum, quod non habet?

17
Omnia
& sola
mortifera
confiteri,
eo quo tibi
conficius es
modo.

Respondeo quemque debere confiteri omne, & solum peccatum mortiferum, quod habet in conscientia, & eo modo, quo sibi conscius est; scilicet confitendo certa tanquam certa, dubia tanquam dubia, nihil augens, nihil imminuens.

Notandum est in Responsione ad 3. Quidquid committit homo vel omittit, in quo dubitat esse peccatum mortiferum, peccat mortifere, quod se committat discrimini. Sic quoque discrimini se committit, qui negligit confiteri id, quod est dubium, sine mortale, an non: quare peccat mortaliter. Quod tamen sic intellige, si nimirum ita dubitet, vt non habeat probabiles rationes ad credendum, non fuisse mortiferum. Si enim habeat probabiles rationes, vel probabile iudicium Sapientum, non fuisse peccatum mortiferum, potest omittere eius confessionem. Ratio est, Quia cum tali iudicio positiuo posset operari, v. g. facere talem contractum, nec peccaret mortifere: ergo multò magis poterit omittere eius confessionem, tanquam non sit peccatum mortiferum; eò quòd probabiliter credat, non esse.

Dices: Melior est conditio possidentis: ergo etià in dubio negatiuo non tenetur homo seipsum accusare, videlicet quando nescit quale peccatum sit. Confirmatur: quia ob hanc causam non tenemur respondere Iudici, quando nescimus an legitime interroget.

Respondeo Negando Consequentiam: Hoc enim solum locum habet, quando confessio, siue patefactio rei cedit in notabile praiudicium meum vel alterius: vt latius diximus de Iustit. & Iure lib. 2. cap. 31. dub. 3. num. 10. hic verò non cedit in tale praiudicium, sed in magnum commodum.

ARTICVLVS V.

Vtrum peccator teneatur statim Confiteri?

Respondeo, Neque Iure Diuino, neque Ecclesiastico tenetur peccator statim, id est, primà opportunitate confiteri. Est communis sententia DD. Non Iure Ecclesiastico, quia Ecclesia solum præcipit vt singulis annis confiteamur, vt patet ex Capitulo, *Omnis viriisque sexus*. Non Diuino, quia præceptum confessionis est affirmatiuum; quod non obligat ad statim, sed suo tempore: præsertim cum sine actuali confessione homo possit amicitiam diuinam recuperare. Præterea, si iure Diuino teneremur statim à commisso peccato confiteri, Ecclesia determinans annuum tempus, apertam dedisset occasionem errandi. Tali enim determinatione satis insinuat, nos iure Diuino non obligari ante annum.

18
Nullo iure
tenetur
prima oportunitate
reconfiteri

DVBIUM I.

Quando præceptum confessionis obliget nos In iure Diuino?

Respondeo & Dico Primò: Ratione sui obligat nos in articulo mortis, id est, quando quis tendit ad mortem: vt cum quis supplicio est afficiendus, cum valetudo est desperata, &c. Simili modo obligat in periculo mortis: vt, dum instat prælium, vel partus periculofus, &c.

Probat, Quia hoc præceptum debet aliquando seruari ab eo, qui sibi conscius est peccati mortiferi: ergo maxime in articulo vel periculo mortis: si enim tunc non seruetur, nõ potest postea amplius seruari. Deinde, quia tunc maxime tenetur reconciliari Deo, quando est periculum æternæ inimicitiae, & propriæ salutis. Neque tunc sufficit votum, si possit reipsa expleri: quia hoc votum post mortem expleri non potest. Denique, censetur negligens suæ salutis, si tunc certioribus remedijs non utatur. Vnde Iacobi 5. vers. 14. cum dixisset Apostolus: *Si quis infirmatur in vobis? inducat Presbyteros Ecclesie; subiungit v. 16. Confitemini alterutrum peccata vestra, vt saluemini*. Vide etiam Capitulum. *Si infirmitas*, de Pœnitentijs & confessionibus, ex Concilio Magno Lateranensi, vbi præcipitur Medicis sub penâ excommunicationis ferenda, vt ante omnia inducant infirmum ad confessionem.

Vtrum verò etiam Iure diuino obliget sub mortali, vt non nimis diu differatur in vitâ, sicut dictum est de contritione, est dubium. Probabilius tamen videtur non obligare per se, nisi in articulo & periculo mortis. Ratio est, Quia non præcipitur Iure diuino confessio peccatorum, nisi ratione iustificationis: atqui possumus iustificari per contritionem cum voto confessionis, quod votum potest impleri, quâdo videbitur esse aliquod mortis notabile periculum. Secus est de contritione, quia sine eâ non possumus iustificari, sed manemus in Dei inimicitia: vnde non licet eam nimium diu differre.

Dico Secundò: Per accidens, seu ratione alterius præcepti obligamur ad confessionem Iure Diuino multis casibus. Primò: Quoties accedendum est ad Communionem, iuxta supra dicta; quamuis

19
Obligat
per se in
articulo
& in periculo
mortis.

20
Non obligat nisi diu in vita differatur.

21
Per accidens ratione obligat pluribus casibus.

quamvis etiam probabile sit, solum iure Ecclesiastico ab Apostolorum temporibus recepto, nos teneri. Secundò: si quis voluit confiteri. Tertio: Si à confessario fuerit iniunctum. Quarto: Ratione statuti Religionis. Quintò: Ratione conscientie erronee, vt si putes te primà opportunitate teneri confiteri. Sextò: Ratione grauis tentationis, per quam putes te vincendum, nisi confitearis. Ita Caietanus Verbo, Confessio, Conditione 5. & alij.

22 Non tamē quando timentus nos alius non recordatur peccati, Septimò: Alium casum addunt Caietanus, Sotus, & alij quidam, Quando credis te alio tempore non recordaturum peccati. Sed probabilis est, eo casu te non teneri, vt docet Petrus Soto lect. 5. de confess. Et Nauarrus cap. 21. de Eucharistia num. 35. Primò: Quia Ecclesia probè nouerat, plerisque plurimorum peccatorum obliuisci ante exactum annum, & tamen non præcepit nisi annuam confessionem, vt patet ex Concilio Lateranensi, & vt confiteamur ea peccata, quorum tunc meminimus, vt patet ex Concil. Trident. sess. 14. cap. 5. Secundò: Quia esset graue onus secularibus, si tenerentur confiteri quotiescung, metuunt obliuionem. Neque satisfacit quod Sotus ait hunc casum esse Iuris diuini, sed satis ei esse prouisum per Ecclesiam determinationem: Quia si Ius diuinum me obligat ad confitendum, quando est periculum obliuionis, nulla temporis determinatio per Ecclesiam facta me, excusat.

D V B I V M I I.

Vivum Ecclesia potuerit tempus Confessionis determinare? & quo iure?

23 Obligatur Ecclesia ad aliquam determinationem Iure diuino. Respondeo & Dico Primò: Ecclesia non solum potuit, sed etiam Iure Diuino obligata fuit determinare tempus confessionis. Probatur, Quia Christus illud non determinauit, sed id reliquit Vicario suo definiendum, qui id tenetur facere ex officio, præsertim cum sit necessarium ad salutem animarum, & commune bonum Ecclesie: Si enim maneret indeterminatum, plerique nunquam vterentur, cum magna morum corruptela, & salutis iactura.

24 Hæc tamen determinatio est Iuris humani. Dico Secundo: Hæc determinatio facta est præcepto seu iure humano. Probatur, quia immediatè facta est non per auctoritatem diuinam & supremam; sed per auctoritatem inferiorem participatam homini à Christo, nempe Pontifici, & sub ipso Concilio Oecumenico, quæ potestas more humano gerenda & exercenda est: Ergo hæc determinatio facta est iure humano. Patet Consequentiā; Nam hæc est distinctio inter ea, quæ sunt iuris diuini, & iuris humani Ecclesiastici, quòd illa immediatè sint ab auctoritate superna, hæc à participata.

Dices, Ecclesia non potest præcipere, vt peccatum occultissimum, quod nullo modo prodijt in opus externum, confitear, quauis ad id iure diuino obliger; quia non potest disponere de actibus merè internis; ergo non potuit præcipere, vt ea semel confitear in anno. Patet Consequentiā, quia qui non potest aliquid præcipere absolute, non potest præcipere, vt hoc vel illo tempore id faciam.

Respondeo, Præceptum Ecclesie directè & per se solum obligat ad confitendum illa peccata, quæ in opus externum prodierunt. Verum, quia

iure diuino confessio debet esse integra, indirectè, & mediante Iure diuino, quasi ex consequenti præcipit etiam confessionem occultorum. Instabis: Ergo si quis confiteretur externa peccata, omisis internis, satisfaceret præcepto Ecclesie. Respondeo; Ita satisfaceret, vt contra illud non peccaret, sed solum cõtra Ius diuinum. Vnde neque incurreret excommunicationem, si ea in non confitentes lata sit.

D V B I V M I I I.

Quodnam sit illud tempus, quo iure Ecclesiastico tenemur confiteri?

25 Vidam existimant directè nos obligari in Quadragesima. Ita Petrus Soto lect. de Confessione. Et Ioannes Medina codice de Confess. q. 14. Primò: quia Ecclesie consuetudo est tunc confiteri, quam Concilium Trident. sess. 14. cap. 5. approbat. Secundò: quia in multis dioccesibus solent excommunicari, qui tunc non confitentur. Tertio: Quia Sixtus IV. in Extrauag. Vices illius Tit. de Pace, præcipit Mendicantibus, vt desistant prædicare populo, eos tempore Paschatis non teneri confiteri suis Parochis.

Respondeo; Verius esse, præceptum Ecclesiasticum non obligare, nisi vt semel quotannis confiteamur, quocumque tandem id tempore fiat. Ita Canus relectione de Pœnitent. part. 5. Domin. Sotus d. 18. q. 1. art. 4. Couarr. in Caput, Alma p. 1. y. 1. num. 8.

Probatur Primò: Quia Caput. Omnis viriisque sexus, solum præcipit, vt saltem semel in anno confiteamur.

Secundò: Quia Concilium Trident. sess. 14. cap. 5. solum dicit, consuetudinem illam confitendi in Quadragesima, esse piam & salutarem: indicat ergo, non esse præceptam.

Neque obstat consuetudo Ecclesie, quæ vim legis habere solet. Nam illa consuetudo non est directè ex præcepto confessionis orta, sed propter communionem, quæ in Paschate obligat, quam necessariò debet confessio præcedere; vt supra. Ob hanc causam fiunt excommunicationes in eos, qui non confitentur, nempe ob præceptum Communionis. Vnde si quis ex legitima causa tunc non communicaret, & eo anno esset confessus, non incurreret excommunicationem Synodalem, quamvis in Paschate non confiteretur: Nam reuera non obligaretur. Vnde patet responsio ad duo priora argumenta. Ad tertium, Pontifex solum ibi intendit, ne Mendicantes subditos à suis Parochis auertant, & idcirco prohibet talia prædicare. Ibidem enim facit illis potestatem, vt & ipsi tunc confessionem audiant. Dicit autem fideles tunc debere confiteri, intellige, propter Communionem.

D V B I V M I V.

An is, qui neque antea toto anno, neque in Quadragesima est confessus, teneatur post tempus Paschale statim confiteri; an verò possit expectare alteram Quadragesimam?

26 Respondeo & Dico Primò: Hunc teneri statim confiteri. Ita Medina q. 14. Dominicus Soto

Hic statim
tenetur con-
fiteri.

Soto loco citato. dist. 18. q. 1. art. 4. Nauarrus cap. 21. num. 45. & alij passim. Ratio est, Quia Ecclesia præscribit tempus annuum, non vt proprium onus anni, vt expleto anno obligatio extingueretur, sed ne vltra annum differretur confessio; sicut determinari solet tempus in solutionibus debitorum, vt supra dictum est in Eucharistia; quod hic etiam eo magis locum habet, quòd confessio non adstringatur tempori Paschali, sicut communicatio, sed per totum annum spatium possit impleri. Confirmatur ex verbis Concilij Lateranensis, *Omnis vtriusque sexus omnia peccata sua confiteatur saltem semel in anno*: quasi dicat, *Non differat vltra annum*; præscribit enim frequentiam seruandam in vsu huius Sacramenti: ergo quo magis differtur, eo magis virget præceptum.

Peccat con-
tinuò, ni fo-
gerit.

Dices: Ergo iste continuò peccat anno expleto: Nam præceptum negatiuum semper virget.

Respondeo, Verù esse, quod peccat continuò, quando habet opportunitatem, & omittit: Nam est in continuà omissione actuali, & voluntarià. Interrumpitur tamen hoc peccatum per somnum, per inaduertentiam, & per defectum opportunitatis; sicut detentio rei aliena; vt dictum est de furto, lib. 2. de Iustitia & Iure cap. 12. dub. 3. Secùs est de festis diebus, ieiunijs, & precibus Horarijs, quæ sic adstringuntur certo tempori, vt sint velut proprium onus, aut cultus illius temporis; vnde transacto tempore expirat obligatio.

Quidam
contrariù
tenent.

Aduerte tamen, Siluestrum verbo *Eucharistia*, num. 3. §. 15. & *Confessio*. 1. §. 3. & quosdam alios existimare, posse differri confessionem vsque ad sequens Pascha; quorum sententia non videtur satis probabilis. Minus probabile est de Eucharistia, vt supra dictum est, quæst. 80. art. 11. dub. 2. num. 34.

27
Ritè nunc
confessus,
potest obli-
tum morta-
le differre
in alterum
annum.

Dico Secundo: Qui ritè confessus recordatur postea alicuius peccati mortiferi, non tenetur illud confiteri ante sequentem annum. Probatur, quia iam præcepto Ecclesiæ satisfecit. Si verò nondum communicauit, tenetur ratione communionis, vt etiam supra dictum est de Eucharistia, q. 80. art. 11. dub. 2. num. 34.

DVBIUM V.

Virum qui probabiliter putat se tempore debito non habiturum Confessorem, teneatur tempus præuenire?

28
Conclio
est affir-
mans.

Respondeo cum Melchioro Cano relect. 5. de Pœnitentia, Teneri. Sicut in die festo qui videt se post horam nonam impeditum iri, vel non futurum sacrum, tenetur præuenire. Ratio est, Quia Ecclesia præscripsit tempus annuum, ne vltèrius differatur, obligans vnumquemque vt intra annum confiteatur.

Dices: Ergo qui videt se impediendum à lectione Horarum, tenetur præuenire eodem die.

Respondeo, Cùm eodem Cano, si illud impedimentum prouenturum sit à natura, vel à coactione, non tenetur præuenire. Ratio est, Quia quòd liceat præuenire tempus debitum, v.g. pridie recitare Matutinum & Laudes, & mane dicere Nonam: vel Vesperas, est priuilegium, quo priuilegium non tenemur tunc vti. At non est priuilegium posse statim confiteri. Secùs est, si impedimentum sit voluntarium; tunc enim teneris præuenire;

alioqui censeris voluntariè omittere horas, scilicet in Causa.

DVBIUM VI.

Virum pueri obligentur hoc præcepto annuæ confessionis?

Respondeo & Dico Primò: Omnino obligari, si peccent mortiferè: vt patet ex verbis Concilij Tridentini: *Cum, inquit, ad annos discretionis peruenerint*. Hoc autem in quibusdam est septimo vel octauo ætatis anno; in alijs serius, nono vel decimo. Ad Communionem verò plures requiruntur anni, vt duodecim, vel plures. Nam vt rectè notat Canus parte 5. loco citato, non simul peruenitur ad vsu rationis in omnibus rebus, sed priùs in ijs quæ sunt sensibus accommodatiora, & generaliora. Vnde priùs potest puer distinguere inter peccatum magnum & paruam, quàm inter cibum sacrum & profanum, & quàm possit istud Sacramentum dignè æstimare, & latentem diuinitatem apprehendere. Acedit, quòd ad hoc Sacramentum requiratur maior deuotio, quàm ad Sacramentum Pœnitentiæ.

29
Pueri mor-
tiferè pec-
cantes obli-
gantur ad
confessionem

Dico Secundo: Tamen ante annos pubertatis non incurrunt pueri penam excommunicationis, quæ in non confitentibus singulis annis in plerisque diocæsisbus est constituta. Ratio est, quia Prælati non intendunt eos huiusmodi pœnâ inuoluere, vt consuetudo declarat.

Non tamè
obligantur
ad commu-
nionem.

Aduerte tamen, verum non esse, pueros ante annos pubertatis non posse vllas censuras incurrere. Nam Concilium Trid. sess. 25. cap. 5. de Reformatione, excommunicat eos, cuiuscunque generis aut conditionis, sexus vel ætatis fuerint, si septa monialium ingredientur. Vbi manifestum est pueros etiam comprehendi. Quare, nisi lex vel consuetudo eos excipiat, censuras incurrunt.

30
Impubes
non confes-
si, non in-
currunt ex-
communicati-
onem.

DVBIUM VII.

Virum is, qui solum habet Venialia, teneatur singulis annis confiteri?

D. Bonaventura d. 17. & Richardus ibidem, affirmant; idque propter tenorem præcepti quod habet, *Omnia peccata esse confitenda*.

31
Quidam
affirmant.

Respondeo & Dico Primò, Eum qui solum habet venialia, non teneri singulis annis confiteri. Est communis aliorum Doctorum. Probatur Primò, Quia præceptum Ecclesiæ solum determinat tempus obseruationis præcepti diuini: atqui præceptum diuinum non obligat ad confessionem venialium: ergo nec præceptum Ecclesiæ. Ita Cajetanus q. 1. de Confessione. Secundo: Quia quando Ecclesia iubet omnia peccata confiteri, vel intelligit sola mortifera, & sic habemus intentum: vel mortifera & venialia, & sic qui confitetur mortifera, tenebitur etiam addere venialia, quod nemo vnquam dixit. Tertio: Nemo potest confiteri omnia venialia: ergo solum loquitur de mortiferis. Quod confirmatur ex grauissima pœna, quam subiugit: *Alioquin, inquit, & viuens arceatur ab ingressu Ecclesiæ, & mortuus Ecclesiasticâ careat sepultura*. Denique, quia Concil. Trident. sess. 14. cap. 5. expressè dicit, venialia taceri citra culpam posse.

Dico

Nisi ratio-
que scandali.
Dico Secundò: Ratione scandali fieri posse, vt is, qui solum venialia habeat, teneatur se exhibere proprio Sacerdoti, & infinuare, se nihil habere: vt, si populus vel Pastor aliqui putarent illum contemnere hoc Sacramentum.

hactenus non præcepisse indirectè confessionem venialium. Probat, Quia nullum tale præceptum extat, neque etiam est vlla talis consuetudo.

Ecclesia non præscripsit confessionem venialium,

DVBIVM VIII.

Virum Ecclesia possit præcipere Venialium confessionem?

32
Venialia interiora.

Respondeo & Dico Primò: Non potest ita præcipere, vt tenearis interiora venialia confiteri, quado habes exteriora. Ratio est, Quia non potest directè in actus internos statuere.

Venialia omnia exteriora.

Dico Secundò: Non potest etiam sic præcipere, vt tenearis omnia exteriora venialia confiteri. Probat: Quia non est sufficiens ratio, seu utilitas id præcipiendi. Quòd si concedamus posse præcipere, non tamen potest sub mortali: quia id, quod præcipitur, est materia valde leuis.

33
Indirectè potest præcipere confessionem venialium,

Dico Tertio: Potest tamen præcipere indirectè, vt omnes teneantur venialia confiteri, nempe si alia non habeant. Colligitur ex Caietano, Opusculo de Confess. qu. 1. Probat: Quia potest præcipere vsum huius Sacramenti, & tunc, si quis non haberet mortifera, teneretur confiteri venialia. Quod patet: nam aliter non potest substantiam huius præcepti præstare. Antecedens probatur: Quia vsum huius Sacramenti est res saluberrima: ergo Ecclesia potest illum præcipere, sicut alia bona opera, ieiunium, orationes, eleemosynam, &c. non quidem tanquam id necessarium sit ad iustificationem, sed vt summè expediens ad satisfactionem peccatorum, & vitæ Christianæ profectum: quod est contra Dominicum Soto, & quosdam alios.

34

Dices Primò: Ecclesia non potest materiam necessariam facere materiam necessariam Sacramenti: ergo non potest vilo modo præcipere venialium confessionem.

Quomodo materia non necessaria Sacramenti, per Ecclesiam possit fieri materia necessaria.

Respondeo: Non potest facere, vt id, quod non est materia necessaria, fiat absolute necessaria, sic vt sine ea non constet Sacramentum, etiam si alia materia subijciatur: potest tamen facere, vt fiat necessaria sub conditione, si videlicet alia materia desit, quæ Clauibus subijciatur: nam potest præcipere vsum huius Sacramenti.

Dices Secundò: Confessio venialium non est materia grauis: ergo non potest eam Ecclesia præcipere, saltem sub culpa mortifera.

Respondeo: Etsi confiteri venialia non sit per se res tanti momenti, vt possit sub peccato mortifero præcipi, quando adest alia materia: tamen quatenus est necessarium ad vsum huius Sacramenti (vt, si alia materia desit) eatenus est satis magni momenti, vt possit sub graui culpâ præcipi. Nam vti hoc Sacramento, non est opus minoris momenti, quam ieiunium, vel recitatio Officij, vel auditio Missæ; quæ tamen ab Ecclesia possunt sub culpâ mortifera præcipi.

35

Dico Quarto: Probabilius videtur, Ecclesiam

Dices: Clementina, Ne in agro Dominico; §. Sane. Tit. De statu Monachorum, sic dicitur: Sane singulis mensibus, tam in monasterijs, quam extra sublatâ occasione quacunq; ad confessionem saltem semel accedant omnes & singuli Monachi: Loquitur autem de Monachis S. Benedicti.

Respondeo breuiter: Nullum esse hîc propriè dictum præceptum, sed solum monasticam constitutionem, obligantem tantummodò ad punitionem Regularem; vt patet diligenter examinanti: Nullum enim verbum ponitur, quod propriè præceptum insinuet.

ARTICVLVS VI.

Virum possit cum aliquo dispensari, ne confiteatur?

Respondeo & Dico Primò: Non potest Pontifex dispensare cum aliquo, ne vnquam confiteatur. Probat Primò: Quia confessio merè est Iuris Diuini: ergo Pontifex non potest in ea dispensare; præsertim cum nulla possit occurrere causa rationabilis, cur aliquis sit ab eâ excipiendus. Secundò: Quia confessio est intrinseca pars Sacramenti necessarij ad salutem ei, qui post baptismum mortifere peccauerit. Atqui huiusmodi Sacramenta sunt Ecclesie fundamenta, his enim Ecclesia formatur, perficitur, & consistit: Ministri verò Ecclesie instituti sunt, vt Ecclesiam, sicut à Domino constituta est, gubernent; non autè est eis concessum, vt eius fundamenta mutant: ergo &c.

36
Non potest dispensari ne vnquam confitearis.

Dico Secundò: Summus Pontifex, & Conciliū Generale ex iustâ causâ possunt dispensare in tempore confessionis; nempe, vt possit vltra annum differri, vel intra annū debeat lapsius frequentari. Probat, Quia determinatio huius tēporis, sicut iure humano facta est, ita etiam iure humano prorogari potest, vel contrahi. Vix tamen videtur, posse occurrere causa dispensandi cum aliquo in particulari, vt non teneatur intra annū confiteri. Vnde, si dispensatio detur, peccabit dispensans, eò quòd abutatur suâ potestate. Qui autem vteretur dispensatione, etiam peccabit, saltem venialiter; non quidem contra præceptum Ecclesie, in quo est dispensatum; sed contra Ius Naturæ, vel Gentium, quo pars debet se conformare toti, nisi causa subsit.

37
Dispensari potest in tempore confessionis.

Aduertendum autem, quamdiu perseverat præceptū annuæ confessionis, Papam non minùs obligari ad confitendum, quam alios; idque vel ex Iuris Naturalis, vel Iuris Gentium, quod dicitur vt Princeps legem, quam imponit, patiatur, si eadem in ipso & subditis sit ratio. Non tamen incurrit penam transgressori lege humanâ constitutam: solum enim tenetur Princeps suis legibus quo ad vim directiuam, non verò quo ad vim coactiuam.

38
Etiam obligatur præcepto annuæ confessionis.

QVÆSTIO VII.

De Confessionis Quidditate.

Vide, quæ diximus Questione Sexta, in principio.

Vuu

QVÆSTIO